

EPOKA

ERE

E përditshme e pavarur
Viti XXIII, nr. 6830
E hënë, 20 shkurt 2023
çmimi 0.40

Mbi 46 000 viktima
nga tërmetet në Turqi
dhe Siri | FAQE 6

Na ndiqni edhe në:

www.epokaere.com

[facebook.com
Gazeta "Epoka e re"](https://facebook.com/Gazeta%22Epoka%20e%20re%22)

AWR ABBRUCH GMBH
www.awr-abbruch.de

AKTUALE

MACRONI: DUA HUMBJEN E RUSISË NË LUFTË, POR JO SHKATËRRIMIN E SAJ F. 2

MUSTAFA: SHBA-ja, GJERMANIA DHE FRANCA TA SQAROJNË A KANË KUNDËRSHTI ME KURTIN, I NDIHNUAN TË VIJË NË PUSHTET

F. 2

ZELENSKY ZOTOHET SE RUSIA DO TË PËRBALLET ME "PASOJA LIGJORE" PËR VEPRIMET NË UKRAINË F. 2

EKONOMI

NGRITJA E VAZHUESHME E ÇMIMEVE TË KONSUMIT, KËRKOHET REFLEKTIM I QEVERISË F. 7

RAFUNA: EKONOMIA E VENDIT, NËN HIJEN E ZHVILLIMEVE POLITIKE F. 7

SPORT

TREPÇA FITON KUPËN PËR MESHKUJ, BASHKIMI PËR FEMRA F. 10

Njohja e fundit që mori Kosova ishte para dy vjetësh nga Izraeli. Para saj, për gati tre vjet, Kosova nuk u njoh nga asnjë vend. "Meqë në marrëdhënie Kosovë - Serbi nuk ka ndryshuar asgjë tash e 15 vjet, shtetet që kanë qenë të

pavendosura [për pavarësinë e Kosovës] nuk kanë pasur asnjë arsy për të ndryshuar qëndrim", thotë Petr Cermak nga Shoqata për Çështje Ndërkombëtare e Çekisë. Një pjesë të fajit për këtë ai ua hedh edhe autoritetet e

Kosovës që, siç thotë, nuk e zbatuan Marrëveshjen e Brukselit për normalizimin e marrëdhënieve me Serbinë, konkretisht pjesën për formimin e Asociacionit të Komunave me Shumicë Serbe

**KURTI
BISEDON
ME SCHOLZIN
PËR
PROPOZIMIN
EVROPIAN**

TAHIRI: ASOCIACIONI MUND TË ÇOJË NË NDRYSHMIN E KUFIJVE NË BALLKAN

| FAQE 3

RENOVA
PUTZ
Makedoni Xheqisht-Tetovë Gurëz-Ferizaj
Tel: +389 44 487 300; +389 44 487 009
+389 44 487 755
Fax: +389 44 487 200
Mob: +377 44 501289
E-mail: renova@mt.net.mk

NDËRTIM PROJEKTIM SHITJE
PRINCESHA GROUP SH.P.K.
INFO: 049-111-101, 044-511-177
www.princesha-ks.com

Bunjamini
FABRIKA E LLAQEVE
044/256-051
044/367-061
028/532-617
MITROVICË
STYROKOL · BUNJAKOL · EUROFASADË

Kolegji BIZNESI
www.kolegjibiznesi.com
info@kolegjibiznesi.com
038 500 878 | 045 500 878
044 500 878 | 049 500 878

SIGMA
VIENNA INSURANCE GROUP
SIGMA INTERALBANIAN VIENNA INSURANCE GROUP SHA DEGA KOSOVË
Rruga "Pashko Vasa", p.n Prishtinë, Kosovë
Tel: +381 (0)38 246 301 Fax: +381 (0)38 246 302,
E-mail: info@sigma-ks.net | www.sigmapro.com

INFINITY
Digital Agency
Endrit Shaqiri
+38344685122
Internet Website, Marketing...

Macroni: Dua humbjen e Rusisë në luftë, por jo shkatërrimin e saj

PARIS, 19 SHKURT - Presidenti francez Emmanuel Macron u shpreh se dëshiron humbjen e Rusisë ndaj Ukrainës, por jo kolapsin e saj. Në të njëjtën kohë ai paralajmëroi ata që "mbi të gjitha duan të shtypin Rusinë" se ky nuk do të jetë kurrë qëndrimi i vendit të tij. "Unë dua humbjen e Rusisë në Ukrainë dhe dua që Ukraina të jetë në gjendje të mbrohet, por jam i bindur se, në fund, kjo nuk do të bëhet me mjete ushtarake", tha Macroni në një intervistë që dha për mediet franceze. "Unë nuk besoj, siç bëjnë disa, që ne duhet ta shkatërrojmë plotësisht Rusinë, ta sulmojmë atë në tokën e saj. Këta vëzhgues duan mbi të gjitha ta shtypin Rusinë. Ky nuk ishte dhe nuk do të jetë kurrë qëndrimi i Francës", shtoi ai. "Vëzhguesit" duket se janë, për presidentin francez, ata që,

kryesisht në Evropën Lindore, kritikan ashpër, në maj 2022, deklaratën e tij se Rusia duhet "poshtëuar". Në të njëjtën intervistë që dha të premten mbrëma në avionin që e çoi në Munih, Macron përsëriti se pëlqen një zgjidhje të negociuar. "Ajo që nevojitet sot është që Ukraina të nisë një ofensivë ushtarake që do të ndajë frontin rus për të realizuar një rikthim në negociata", tha ai për tre medie franceze.

Macron argumento se "asnje nga të dyja palët nuk mund të mbizotërojë as Ukraina, as Rusia, sepse rezultatet e mobilizimit nuk janë aq të rëndësishme sa parashikuani dhe ata (rusët) kanë mundësi të kufizuar".

Emmanuel Macron tha se "të gjitha opzionet e tjera, përvèç Vladimir

Putini në sistemin aktual", i duke sheshin "më keq" se presidenti rus, duke aluduar për kreun e Këshillit të Sigurimit të Rusisë,

Nikolai Patrushev dhe themeluesin mercenar të Wagnerit, Yevgeny Prigozhin. "A besojmë vërtet se një zgjidhje demokratike do të dalë nga

shoqëria civile ruse pas viteve të mizorisë dhe në mes të luftës? Shpresoj sinqersisht, por nuk beso", përfundoi ai.

Zelensky zotohet se Rusia do të përballet me "pasoja ligjore" për veprimet në Ukrainë

KIEV, 19 SHKURT - Presidenti ukrainas Volodymyr Zelensky është zotuar se "çdo sulm rus - në çdo cep të shtetit tonë - do të ketë pasoja konkrete ligjore për shtetin terrorist".

Gjatë fjalimit të tij me video të postuar mbrëmjen e 18 shkurtit, Zelensky tha se Kievi kishte "marrësinjale të forta nga partnerët tanë dhe marrëveshje konkrete mbi pashmangshmerinë e mbajtjes së Rusisë përgjegjëse për agresionin dhe terrorin kundër Ukrainës dhe popullit të saj".

Ai tha se kjo do të bëhet "jo vetëm përtëkeqen që Rusia ka sjellë që nga

24 shkurti, por edhe për atë që nga viti 2014", duke iu referuar pushtimit nga Moska të rajonit të Krimës të Ukrainës dhe nxitjes së një lufte separatiste në pjesë të Ukrainës lindore. Më 19 shkurt ushtria ukrainase tha se Rusia vazhdon të kryejë operacione sulmuese në disa zona të Harkivit, Donjeckut dhe Luhanskut. Përveç kësaj, Rusia kreuz me ajrore kundër infrastrukturës civile në rajonet Hmelnytsky, Dnipropetrovsk, Donjeck dhe Herson, duke përfshirë më shumë se 50 sulme nga raketa hedhës të shumtë. Rreziku i sulmeve raketore

në të gjithë Ukrainën mbeti i lartë, thuhet në deklaratën e ushtrisë ukrainase.

Deklaratë e Zelenskut erdhën në të njëjtën ditë kur nënresidentja amerikane Kamala Harris tha në Konferencën e Sigurisë të Munihut se "ShBA-ja ka përcaktuar zyrtarisht se Rusia kreuz krimë kundër njerëzimit" në Ukrainë.

Ajo tha, gjithashtu, se ShBA-ja do ta mbështhesë Ukrainën "për aq kohë sa duhet".

Pushtimi rus i Ukrainës - që ka nisur më 24 shkurt 2022 - mbush një vit javën e ardhshme.

Harris: Rusia ka kryer krimë kundër njerëzimit në Ukrainë

WASHINGTON, 19 SHKURT - Zëvendëspresidentja amerikane Kamala Harris tha se Shtetet e Bashkuara kanë arritur në përfundimin se Rusia ka kryer "krimë kundër njerëzimit" në luftën e paprovokuar kundër Ukrainës, me forcat e saj që kanë ndjekur një sulm "të gjërë dhe sistematik" kundër civilëve në vend. Kështu tha ajo në Konferencën e Sigurisë së Munihut, një mbledhje e përvitshme e kërkeve të shteteve, zyrtarëve, diplomatëve dhe ekspertëve, e cila po zhvillohet në Gjermani. "ShBA-ja ka përcaktuar zyrtarisht se Rusia ka kryer krimë kundër njerëzimit", tha Harris, duke shtuar se veprimet e forcave ruse janë "një sulm ndaj vlerave tona të përbashkëta".

Harris përmendi një listë të abuzimeve nga forcat ruse në Ukrainë, duke përfshirë torturën

dhe përdhunimin, si dhe bombardimin e një materniteti në Mariupol, që vran tre persona, në mesin e të cilëve ishte një fëmijë. "Le të biem dakord të gjithë: në emër të të gjitha viktimave, të njohura dhe të panjohura, drejtësia duhet të vihat në vend", tha Harris.

Ajo tha se ShBA-ja do ta mbështhesë Ukrainën "për aq kohë sa duhet".

Mbështetja perëndimore për Ukrainën ka qenë në krye të agjendës në Konferencën e Sigurisë së Munihut.

Shefja e Komisionit Evropian, Ursula von der Leyen, tha më 18 shkurt se aleatët duhet ta "dyfishojnë" mbështetjen ushtarake për Ukrainën.

Presidenti i Ukrainës, Volodymyr Zelensky, përsëriti thirjet për aleatët perëndimore për dërgimin sa më të shpejtë në Kiev të armëve, teksha hapi samitin treditor me

lidhje video më 17 shkurt. Ai tha se Rusia nuk duhet të lejohet të blejë kohë për agresionin e saj derisa forcat ukrainase po përballen me sulme të shumta në të gjithë linjën e frontit. "Ne duhet të përspejtojmë. Na duhet shpejtësi, shpejtësi në marrëveshje, shpejtësi në dërgesa, shpejtësi në vendime për ta kufizuar potencialin rus", tha Zelensky në Konferencën e Sigurisë së Munihut.

Sekretari i përgjithshëm i NATO-s, Jens Stoltenberg, sipas raportimit të AFP-së, pritet të deklarojë se aleatët perëndimore duhet t'i ofrojnë Ukrainës atë që i nevojitet për ta mposhtur Rusinë. "Ne duhet t'i japim Ukrainës atë që i nevojitet për të fituar dhe për të mbizotëruar si një komb sovran dhe i pavarur në Evropë", thuhet në fjalimin e tij të cilin e ka parë AFP.

Në konferencë po marrin pjesë

rreth 40 krerë shtetesh, si dhe politikanë dhe ekspertë të sigurisë nga pothuajse 100 vende, si liderët e Francës dhe të Gjermanisë, por edhe nënresidentja amerikane Kamala Harris, sekretari amerikan i Shtetit, Antony Blinken, dhe shefi i NATO-s, Jens Stoltenberg.

Gjatë konferencës, kancelari gjerman Olaf Scholz tha se

mbështetja e shtetit të tij për Ukrainën "është e dizajnuar që të jetë afatgjatë".

Ndërkaq, presidenti i Francës, Emmanuel Macron, tha se është jashtëzakonisht e rëndësishme që aleatët perëndimore ta rritin ndihmën ushtarake në mënyrë që Ukraina të mund të nisë një kundërofensiv kundër Rusisë.

Kurti bisedon me Scholzin për propozimin evropian

MYNH, 19 SHKURT - Për propozimin evropian për normalizim të marrëdhënieve mes Kosovës dhe Serbisë u fol në takimin në mes të kryeministrat të Kosovës, Albin Kurti dhe kancelarit gjerman Olaf Scholz, në Munih të Gjermanisë, ku po mbahet një konferencë për sigurinë. Kështu thuhet në njoftimin e Qeverisë së Kosovës të 18 shkurtit, ku u bë me dije se në këtë takim ishin të pranishme edhe ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës, Donika Gërvalla, ministra për Evropë dhe Punë të Jashtme të Francës, Catherine Colonna.

Vitin e kaluar Kosovës dhe Serbisë iu dorëzua propozimi evropian, apo siç nijhet edhe si propozimi franko-gjerman. Palët kanë konfirmuar se e pranojnë këtë dokument, por ai nuk është bërë publik. Megjithatë, aty nuk përmendet në mënyrë specifike njojha, por parashihen të drejta të

barabarta për Kosovën dhe Serbinë, respektim i integritetit territorial, paprekshmëri e kufijve, njojhe e simboleve shtetërore dhe një aranzhim i veçantë për

komunitetin serb në Kosovë. Gjithashtu, në takim u diskutua edhe përgatitjet për takimin e radhës në Bruksel, thuhet në njoftim. "Duke i falenderuar për

mbështetjen e vazdueshme dhe angazhimin e drejtëpërdrejtë të Gjermanisë dhe Francës, kryeministri Kurti tha se Republika e Kosovës, si vend pro-

europian dhe pro-amerikan, mbetet e përkushtuar dhe konstruktive në dialog teksa dëshiron marrëdhëniet të mira fqinjësore dhe integrim në BE dhe NATO", thuhet në njoftim.

Kosova dhe Serbia janë nën trysninë e komunitetit ndërkombëtar për të arritur një marrëveshje për normalizimin e marrëdhënieve, nga frika se Rusia mund t'i shfrytëzoj tensionet mes tyre për të nxitur destabilizim në Ballkan, në përpjekje për ta zhvendosur vëmendjen nga agresioni i saj në Ukrainë.

Aktualisht palët kanë në tryezë një propozim të BE-së për normalizimin e marrëdhënieve, për të cilin ShBA-ja ka shprehur mbështetje.

Bartësit e dialogut, kryeministri i Kosovës, Albin Kurti, dhe presidenti i Serbisë, Aleksandër Vuçiç, pritet të takohen në Bruksel më 27 shkurt, për herë të parë që nga nëntori i vitit të kaluar.

Tahiri: Asociacioni mund të çojë në ndryshimin e kufijve në Ballkan

PRISHTINË, 19 SHKURT - Ish-kryenegociatorja e Kosovës për bisedime me Serbinë, Edita Tahiri, ka bërë me dije se formimi i një asociacioni njëetnik në Kosovë mund të dërgojë në ndryshimin e kufijve në Ballkan. "Nuk është veç pakica serbe në Kosovë, por në të gjithë shtetet e Ballkanit ka pakica etnike. Prandaj duhet një plan unik me standarde unike që të gjitha pakicave t'u jepet asociacion. Nëse faktori ndërkombëtar

insiston për asociacion me kompetencia ekzekutive për pakicën serbe, atëherë duhet t'u jepet të gjitha pakicave në Ballkan, ndërsa shqiptarëve në Maqedoni u takon statusi federal, sepse janë gjysma e popullatës atje", ka shkruar Tahiri në "Facebook".

Tahiri ka theksuar se nëse të gjithë pakicat bëhen me kompetencë etnike ekzekutive, atëherë bëhuni gati për ndryshimin e kufijve në Ballkan. "Ne Kosova nuk jemi

kundër sepse e realizojmë bashkimin kombëtar siç do ta bëjnë edhe kombet e tjera të ndara në Ballkan. Pas këtij argumentimi tim me Berlinin dhe Uashingtonin në kohën kur isha kryenegociatore në dialogun e Brukselit, u ndalën presionet e faktorit ndërkombëtar për kompetencën ekzekutive për asociacionin, gjë që rezultoi në marrëveshjen pa kompetencën ekzekutive për asociacionin në vitin 2015", ka shkruar Tahiri.

Ambasadori Qehaja reagon ndaj deklaratave të Gjuriqit, i quan të neveritshme dhe të rrezikshme

Prishtinë, 19 shkurt - Ambasadori i Kosovës në Maqedoninë e Veriut, Florian Qehaja, ka reaguar ndaj një deklarate të ambasadorit të Serbisë në ShBA, Marko Gjuriq, i cili në "Twitter" ka shkruar se "jemi në një pikë kthuese të historisë kur fati i popullit serb po vendoset në

të gjitha pjesët e hapësirës sonë historike etnike - nga Beograd, rrashfi ynë verior, në Kosovë dhe në pjesë të tjera të ish-Jugosllavisë ku jetojnë serbë..."

Ndaj kësaj deklarate ka reaguar ambasadori Qehaja duke thënë se janë të neveritshme dhe të

rrezikshme këto thirrje për ta mbrojtur botën serbe. "Një person që nijhet gjérësish për thirrjet e tij qesharake 'Aco-Srbine', tanë bën një thirrje të hapur për ta mbrojtur botën serbe. Po aq e neveritshme dhe e rrezikshme", ka shkruar Qehaja.

Osmani takohet me admiralin Munsch, flasin për zhvillimet e fundit të sigurisë

Prishtinë, 19 shkurt - Presidentja e Kosovës, Vjosa Osmani, në kuadër të Konferencës së Sigurisë, Presidentja e Kosovës, Vjosa Osmani është takuar me Admiralin Stuart B. Munsch, Komendant i Komandës së Forcave të Përbashkëta Aleate të NATO-s në Napoli. Zyra e Presidencës njofton se Osmani ka shprehur mirënjojje për punën e NATO-s në Kosovë. "Në

Myni, në kuadër të Konferencës së Sigurisë, Presidentja e Kosovës, Vjosa Osmani është takuar me Admiralin Stuart B. Munsch, Komendant i Komandës së Forcave të Përbashkëta Aleate të NATO-s në Napoli. Presidentja Osmani ka shprehur mirënjojje për punën e NATO-s në

Kosovë përgjatë këtyre 23 viteve në mbrojtje të sigurisë e stabilitetit. Në takim u diskutua për zhvillimet e fundit në fushën e sigurisë, me ç'rast u potencua rëndësia e bashkëpunimit të ngushtë përderisa ballafaqohemi me këto sfida në rajonin tonë dhe përtëj", ka njoftuar Presidencia e Kosovës.

Njohjet, peng i marrëdhënieve me Serbinë

Njohja e fundit që mori Kosova ishte para dy vjetësh nga Izraeli. Para saj, për gati tre vjet, Kosova nuk u njoh nga asnjë vend. "Meqë në marrëdhëniet Kosovë - Serbi nuk ka ndryshuar asgjë tash e 15 vjet, shtetet që kanë qenë të pavendosura [për pavarësinë e Kosovës] nuk kanë pasur asnjë arsy për të ndryshuar qëndrim", thotë Petr Cermak nga Shoqata për Çështje Ndërkombëtare e Çekisë. Një pjesë të fajit për këtë ai ua hedh edhe autoritetet e Kosovës që, siç thotë, nuk e zbatuan Marrëveshjen e Brukselit për normalizimin e marrëdhënieve me Serbinë, konkretisht pjesën për formimin e Asociacionit të Komunave me Shumicë Serbe

Njohja e fundit që mori Kosova, ishte para dy vjetësh - nga Izraeli. Para saj, për gati tre vjet, Kosova nuk u njoh nga asnjë vend Prishtinë, 19 shkurt - Kur Kosova shpalli pavarësinë më 17 shkurt të vitit 2008, presidenti i atëhershëm i Shteteve të Bashkuara, George Bush, tha se historia do të tregojë se kjo është gjëja e duhur për paqen në Ballkan. "Në deklaratën e saj të pavarësisë, Kosova u angazhua për standarde më të larta të demokracisë, përfshirë lirinë, tolerancën dhe drejtësinë për qytetarët e të gjitha përkatësive etnike. Këto janë parime që nderojnë dinjitetin njerëzor, janë vlera që Amerika i kërkon te një mik dhe ne, së shpejti, do të vendosim marrëdhënie të plota

diplomatike me shtetin e ri të Kosovës", tha Bush. ShBA-ja e njohu pavarësinë e Kosovës një ditë pas shpalljes së saj. Po atë ditë shteti më i ri u njoh edhe nga Shqipëria, Franca, Mbretëria e Bashkuar, Turqia, Afganistani e kështu me radhë. Sot, lista e njohjeve, e publikuar nga Ministria e Jashtme e Kosovës, numëron 117 vende. Gati gjysma e tyre u siguruan në vitin e shpalljes së pavarësisë, më 2008. Ritmi më pas nisi të ngadalësohet, përkundër faktit se Gjykata Ndërkombëtare e Drejtësisë konstatoi në vitin 2010 se "pavarësia e Kosovës nuk e shkel të drejtën ndërkombëtare". Opioni i saj këshillues ishte përgjigje ndaj pretendimeve të Serbisë se pavarësia e Kosovës

paraqet "shkelje flagrante" të integritetit të saj territorial. Por Serbia, në fakt, e humbi administrimin e ish-krahinës qysh në vitin 1999, kur bombardimet e NATO-s i dhanë fund luftës së saj në Kosovë. Kosova u vu atëbotë nën administrimin e Kombeve të Bashkuara dhe gati një dekadë më vonë - me mbështetjen e ShBA-së dhe të shumicës së shteteve evropiane - shpalli pavarësinë. "Deputetët e Kuvendit të Kosovës sot, më 17 shkurt 2008, shprehën vullnetin e tyre dhe, përmes tyre, vullnetin e qytetarëve të Kosovës për Kosovën shtet të pavarur, sovran dhe demokratik", pati thënë kryetari i atëhershëm i Kuvendit të Kosovës, Jakup Krasniqi. Pesëmbëdhjetë vjet më vonë Serbia nuk e njeh pavarësinë e Kosovës dhe marrëdhëniet mes dy vendeve mbeten të tensionuara. Ky fakt, sipas disa ekspertëve të marrëdhënieve ndërkombëtare, e lë Kosovën në vendnumërim, jashtë organizatave të rëndësishme ndërkombëtare dhe pa numër më të madh njohjesh.

"Meqë në marrëdhëniet Kosovë - Serbi nuk ka ndryshuar asgjë tash e 15 vjet, shtetet që kanë

qenë të pavendosura [për pavarësinë e Kosovës], nuk kanë pasur asnjë arsy për të ndryshuar qëndrim", thotë për programin "Expose" të "Radios Evropa e Lirë", Petr Cermak nga Shoqata për Çështje Ndërkombëtare e Çekisë. Njohja e fundit që mori Kosova ishte para dy vjetësh - nga Izraeli. Para saj, për gati tre vjet, Kosova nuk u njoh nga asnjë vend. Dinamika e njohjeve, në fakt, u ngadalësua nga viti 2015. Cermak thotë se kjo dinamikë ka qenë e pritur. Një pjesë të fajit për këtë ai ua hedh edhe autoritetet e Kosovës që, siç thotë, nuk e zbatuan Marrëveshjen e Brukselit për normalizimin e marrëdhënieve me Serbinë, konkretisht pjesën për formimin e Asociacionit të Komunave me Shumicë Serbe. Kjo, sipas tij, i ka dekurajuar sidomos pesë vendet mosnjohëse të BE-së - Greqinë, Spanjën, Rumaninë, Sllovakinë dhe Qipron - të cilat nuk duan shtete me probleme të tillë në radhët e veta. Cermak thotë se është e rëndësishme që Kosova të bëjë kompromise për normalizimin e marrëdhënieve me Serbinë dhe anasjelltas. "Nëse nuk ka marrëveshje midis

Prishtinës dhe Beogradit, një gjë e tillë do të ketë implikime te shtetet mosnjohëse të BE-së. E kjo është shumë e rëndësishme për Kosovën, sepse Kosova e ka shpallur integrimin evropian dhe integrimin euroatlantik si objektiva kryesore të politikës së jashtme. Ato nuk mund të arrihen pa njohjen e pesë vendeve anëtare [të BE-së]. Këtu e shoh rrezikun më të madh nga dështimi i marrëveshjes - rruga e Kosovës drejt BE-së do të bllokohet me vite të tëra", thotë Cermak.

Qëndrim të ngjashëm ka edhe Stefan Lehne, ish-përfaqësues i Bashkimit Evropian në negociatat për statusin e Kosovës. "Mendoj se, në thelb, janë tri motive për mosnjohjen e Kosovës. I pari përfshin vendet që, në përgjithësi, janë skeptike ndaj nismave perëndimore. Do t'i përmendja Kinë, Indi, Afrikë e Jugut... Pastaj janë vendet që kanë një miqësi të veçantë me Serbinë. Kjo, qartazi, është Rusia. Deri në një masë ndoshta edhe Greqia. Dhe vijnë vendet që kanë vetë probleme me pakicat, çështje të pazgjdhura të statusit, kanë arsy përendshme politike. Këtu e kam fjalën për Spanjën,

Qipron, Rumaninë, Sllovaninë... Pra, ka një përzierje motivesh. Dhe unë kam dyshime, që nëse Serbia nuk e njeh qartazi pavarësinë e Kosovës, këto vende që kanë probleme të mëdha të brendshme, si Spanja, Qiproja, do ta bëjnë të njëjtën gjë", thotë Lehne për "Exponenë".

Një qëndrim ndryshe ka Leon Hartwell, bashkëpunëtor i lartë në Shkollën e Londrës për Ekonomi dhe Shkenca Politike, si dhe në Qendrën për Analiza të Politikës Evropiane. Duke folur për "Exponenë", ai thotë se përpjekjet e deritashme të komunitetit ndërkombëtar për t'i normalizuar marrëdhëniet midis Kosovës dhe Serbisë nuk kanë dhënë rezultate. Sipas tij, është koha të mendohet për alternativa, që do t'i sillnin njohje Kosovës dhe do ta përfaronin atë me strukturat euroatlantike. "Është e rendësishme që pesë vendet që

nuk e kanë njohur Kosovën, ta njohin atë. Është e rëndësishme që Spanja, Sllovakia, Qiproja, Rumania dhe Greqia të sillen në bord. Kjo mendoj se do t'i ofronte mundësi Kosovës që të anëtarësohet në BE dhe në NATO. Kjo, pastaj, do ta zgjidhte problemin e pasigurisë midis Beogradit dhe Prishtinës, pavarësisht nëse Serbia do ta njihte apo jo Kosovën", thotë Hartwell.

Në pesë-gjashtë vjetët e fundit Serbia ka bërë edhe fushatë për çnjohjen e Kosovës. Dhe Lehne është i bindur se kjo ka ndikuar që të ngadalësohet ritmi i njohjeve. "Mendoj se Serbia ka bërë një fushatë shumë aktive për çnjohjen e Kosovës dhe ka pasur një sukses të kufizuar. Serbia beson se rreth 84 vende e njohin Kosovën, ndërsa Ministria e Jashtme e Kosovës thotë se janë 117 vende", thotë Lehne.

Ministria e Jashtme e Kosovës nuk ka konfirmuar asnjë çnjohje. Hartwell thotë se Kosova nuk ka ndonjë rrezik nga to, edhe nëse kanë ndodhur. Sipas tij, pasojat janë vetëm simbolike. "Janë afro 200 shtete në botë. Pasojat e tërheqjeve të njohjeve varen nga shtetet që vijnë. Serbia pretendon se Somalia, Burkina Faso, Gaboni, Esvatini, Libia, Guinea, Antigua e Barbuda, San Luçia e Maldivet e kanë tërhequr mbështetjen e tyre për Kosovën. Unë nuk mendoj se këto vende kanë peshë të konsiderueshme ekonomike apo politike në raport me Kosovën. Andaj, pretendimet e Serbisë se ato e kanë tërhequr njohjen janë të parëndësishme. Ndjimi në Kosovë është më shumë simbolik sesa domethënës", thotë Hartwell. Udhëheqësit politikë të Kosovës thonë, po ashtu, se cilësia është më e rendësishme se sasia. Në

mesin e vendeve që e njohin Kosovën, janë 22 nga 27 vendet anëtare të BE-së dhe 26 nga 30 vendet anëtare të NATO-s. Lojtarë të mëdhenj, përfshirë ShBA-në, Japoninë, Korenë e Jugut, Australinë dhe Arabinë Saudite, e kanë njohur gjithashtu shtetin tashmë 15-vjeçar. Nga Ministria e Jashtme e Kosovës nuk jepin detaje nëse janë duke lobuar për ndonjë njohje të re ose jo, por një gjë është e sigurt - mosnjohjet, në një mënyrë ose tjetër, e pengojnë Kosovën, nisur nga lëvizja e lirë deri tek anëtarësimi në organizata të ndryshme ndërkombëtare. Një hulumtim që ka publikuar Instituti Kosovar për Kërkim dhe Zhvillim të Politikave - KIPRED, në vitin 2021, ka konstatuar se Rusia, përmes deklaratave, konferencave për shtyp dhe artikujve të ndryshëm, është duke bërë fushatë agresive kundër Kosovës. Sipas KIPRED-

it, Rusia vazhdimesht tenton t'i dëmtojë themelit e shtetësisë së Kosovës, duke synuar ta minimizojë edhe angazhimin e Perëndimit në Kosovë.

Rusia, një nga mbështetëset më të mëdha të Serbisë në arenën ndërkombëtare dhe me të drejtë vetoje në Këshill të Sigurimit, e pengon anëtarësimin e Kosovës edhe në Kombet e Bashkuara. Kosova nuk është ende as anëtare e Bashkimit Evropian, Organizatës Botërore të Tregtisë, Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale e të tjera.

Por, gjatë 15 vjetëve të pavarësisë ajo ka arritur të anëtarësohet në disa organizata ndërkombëtare - në mesin e tyre: Banka Botërore, Fondi Monetar Ndërkombëtar, Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim, Komiteti Olimpik, Federata Evropiane e Futbollit dhe Federata Botërore e Futbollit.

Mbi 46 000 viktima nga tërmetet në Turqi dhe Siri

ANKARA, 19 SHKURT - Përpjekjet e shpëtimit në Turqinë e goditur nga tërmeti përfundojnë të dielën, gati dy javë pasi tërmetet vdekjeprurëse - 7.8 ballësh dhe 7.5 ballësh goditën Turqinë dhe Sirinë. Si pasojë e këtyre tërmeteve, më shumë se 46 000 njerëz - 41 044 në Turqi dhe 4 966 në Siri - kanë mbetur të vdekur.

Sekretari amerikan i Shtetit, Antony Blinken, do ta vizitojë të dielën Turqinë, dhe do të diskutojë se si Uashingtoni mund ta ndihmojë më tej Ankaranë, teksha ajo po përballet me pasojat e tërmetit.

Kombet e Bashkuara janë duke u kërkuar vendeve anëtare që të

kontribuojnë me 1 miliard dollarë për t'i ndihmuar miliona njerëzve të prekur nga tërmeti në Turqi, ndërsa 400 milionë dollarë për t'i ndihmuar sirianët.

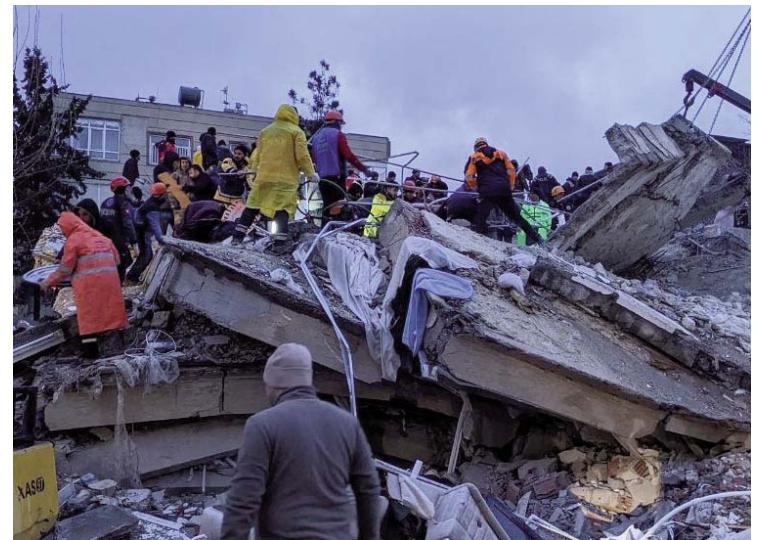
Gjithashtu, Kryqi i Kuq ka bërë thirrje përmes 700 milionë dollarë ndihmë për viktimat e tërmeteve vdekjeprurëse që goditën Turqinë dhe Sirinë.

Javën e kaluar Kombet e Bashkuara ndanë një shumë prej 397 milionë dollarësh për të ofruar "ndihma dëshpërimisht të nevojshme për gati 5 milionë sirianë" për tre muajt e ardhshëm. Deri në marrëveshjen e 13 shkurtit midis OKB-së dhe qeverisë siriane të presidentit Bashar Assad,

ndihmat ishin lejuar të dërgoheshin vetëm në një zonë përmes një kalimi të vetëm kufitar me Turqinë, ose përmes territorit qeveritar.

Presidenti Assad ra dakord të hapë dy pika të reja kalimi nga Turqia në veriperëndim të vendit të kontrolluar nga rebelët për të ofruar ndihma dhe pajisje të nevojshme për miliona viktima të tërmetit.

Vendkalimet në BabAl-Salam dhe AlRae do të janë të hapura për një periudhë fillestare prej tre muajsh. Më 6 shkurt Turqia dhe Siria u goditën nga tërmete prej 7.8 dhe 7.5 ballësh, që u pasuan me qindra dridhje të tjera të tokës.

Mustafa: ShBA-ja, Gjermania dhe Franca ta sqarojnë a kanë kundërshti me Kurtin, i ndihmuan të vijë në pushtet

PRISHTINË, 19 SHKURT - Ish-kryeministri i Kosovës, Isa Mustafa, beson se Kosova 15 vjet më vonë, në 30-vjetorin e pavarësisë, mund të bëhet anëtare e NATO-s dhe OKB-së, por dyshon se deri atëherë mund të hyjë në Bashkimin Evropian.

Për këtë 'parashikim' qysh tani meritat ia lë ShBA-së, por nuk heziton të kritikojë ndaj Uashingtonit, Berlinit e Parosit që, sipas tij, e kanë ndihmuar Kurtin të vijë në pushtet. "Pa të keqe duhet ta them se Kurti i ka marrë votat nga qytetarët që ta kundërshtojë Perëndimin", thotë Mustafa kur pyjetet nëse po sheh përplasje mes Kurtit dhe qeverive perëndimore që po bëjnë presion për marrëveshje me Serbinë. "Është përkrahur nga Gjermania, Franca, por jo pak edhe nga ShBA-ja për të ardhur në pushtet. Prandaj, vetëm këta e dinë tani se

çfarë kanë dhe si qëndrojnë ndërmjet vete, a e kanë seriozisht apo po luajnë lojëra", ka theksuar Mustafa në një intervistë për "Express".

Duke i komentuar përpjekjet e

Perëndimit për një marrëveshje Kosovë - Serbi me anë të propozimit evropian, Mustafa thotë se plani do t'i qetësonte serbët në Veri, por jo edhe Serbinë nga qëllimet për ta minuar

Kosovën.

Sidoqoftë, destinacionin final ku do të çojë kjo marrëveshje, Mustafa thotë se s'mund ta parashikojë meqë "derisa s'ke informata, je i verbër". Por, këtu ai

mund të shohë se marrëveshja e prezantuar në planin franko-gjerman do të prodhojë edhe marrëveshje të tjera, për të cilat thotë se qeveria duhet t'i sqarojë. Politikan i veteran në një intervistë për gazetën Express ka pranuar se qeverisjet në Kosovë, në fazë të caktuarë, janë sjellë papërgjegjshëm, përfshirë edhe atë të Kurtit. "Për fat të keq, qeverisja në cikle të caktuarës është treguar joefektive dhe e papërgjegjishme. Edhe në ditën e sotme!"

Ndonëse shpreson se vendit mund t'i hapet perspektiva e anëtarësimit në organizata ndërkombëtare, përfshirë OKB-në ku duhen evituar vetot ruse e kineze, ai përgjigjet me ironi kur pyjetet si mund të ndodhë kjo. "Ndoshta kanë ide Vjosa dhe Albini, të cilët çdo ditë po 'luftojnë' me Rusinë", ka theksuar Mustafa.

Orbani thotë se Evropa është indirekt e përfshirë në luftë me Rusinë

BUDAPEST, 19 SHKURT - Kryeministri hungarez Viktor Orban tha se Evropa është e përfshirë "indirekt në luftë me Rusinë", pasi disa vende evropiane zotohen të dërgojnë tanke luftarake për ta ndihmuar Ukrainën që ta luftojë pushtimin rus.

Orban, i cili u rizgjodh kryeministër në vitin 2022 për një mandat të katërt radhazi, përsëriti se të qenit anëtar i NATO-s është "jetike" për Hungarinë, por tha se qeveria e tij nuk do të dërgojë armë në Ukrainë e as nuk do t'i marrëdhëniet

ekonomike me Moskën.

Më 25 janar qeveria gjermane iu përgjigj thirrjeve të përsëritura të Kievit dhe miratoi dërgimin e tankeve Leopard 2 në Ukrainë si dhe rieksportin e tyre nga vendet partnere.

Në të njëjtën ditë, presidenti amerikan Joe Biden njoftoi se ShBA-ja do t'i dërgojë 31 tanke luftarake M1 Abrams në Ukrainë. Tanku Leopard 2 konsiderohet si një nga më të mirët në vendet perëndimore dhe rreth 20 vende aktualisht përdorin këtë tank. Ukraina ka kërkuar 300 tanke të

tilla dhe thotë se Perëndimi deri më tani ka premtuar se do t'a dërgojë të paktën 120.

Më 9 shkurt, pas takimit me presidentin e Ukrainës Volodymyr Zelensky në samitin e Bashkimit Evropian në Bruksel, Orban tha se Budapesti "i përket kampit të paqes".

Hungaria ka kritikuar vazhdimesh sanksionet e BE-së ndaj Rusisë dhe deri në një marrëveshje të arritur në dhjetor, bllokoi një paketë ndihme prej 18 miliardë eurosh të BE-së për Ukrainën.

Ngritja e vazhdueshme e çmimeve të konsumit, kërkohet reflektim i qeverisë

PRISHTINË, 19 SHKURT - Kohën e fundit ka ngritje të çmimeve të artikujve ushqimore bazë qoftë të prodhuesve vendorë, qoftë ata që importohen. Ekonomistët vlerësojnë se qeveria duhet të reflektojë karshi kësaj situatë. Rritja dyshiflore e inflacionit që ka varfëruar shportën e konsumatorit pothuajse e ka karakterizuar Kosovën gjatë vitit paraprak, por edhe këtë vit. Qytetarët thonë se kjo rritje e çmimeve të produkteve bazë ushqimore është jonormale. "Shumë shtrenjtë. Gjithçka prej produkteve. Kjo është jonormale për xhepat tanë të varfër", tha një qytetar.

Kryetari i Shoqatës "Konsumatorit", Selatin Kaçaniku, thotë për Radio Kosovën se qytetari konsumator me këto veprime është jashtëzakonisht i dëmtuar. "Ky dëmtim na vjen përmes indinjatës, sepse qeveria nuk

është duke e bërë gjënë e duhur. Këto dëme në këto rrethana janë shumë më të mëdha, sepse pas kësaj qeveria po dëshmon se as të drejtat themeltare të njeriut nuk po përfille. Qytetari konsumator nuk po përfillet më e ky duhet të jetë alarm", ka dekluaruar Kaçaniku. Profesori i ekonomisë, Musa Limani, mendon se Kosova me inflacion po përballet që nga viti 2020. "Që nga viti 2020 Kosova po përballet në mënyrë permanente me rritje të inflacionit, në veçanti të produkteve jetësore të shportës jetësore, të atyre artikujve që janë në listën e ekzistencës së popullatës", ka theksuar Limani. Edhe njohësi i ekonomisë, Safet Gérxhaliu, vlerëson se prioritetet politike gjithmonë kanë lënë nën hipe çështjet ekonomike. "Është koha kur duhet të ketë diçka konkrete, e them për herë të parë se tash nuk duhet të pritet më nga qeveria të bëjë diçka më tepër,

sepse tregtia spekulative po e bën të vetën. Efektin më të madh që mund ta bëjë qytetari është që duhet qytetari konsumator të mos konsumojë në masë të

panevojshme dhe në masë të tillë, tregtarët të ndryshojnë çmimet dhe të ketë çmime më të ulëta", tha Gérxhaliu.

Sipas parashikimeve të fundit nga

Banka Qendrore e Kosovës, parashihet se norma mesatare e inflacionit për vitin 2023 pritet të bie në 6.2 për qind, sa ka qenë nga 11.6 për qind në vitin paraprak.

Rafuna: Ekonomia e vendit, nën hijen e zhvillimeve politike

PRISHTINË, 19 SHKURT - Tema e dialogut Kosovë - Serbi dhe zhvillimet politike në vend kanë lënë nën hije ekonomini e vendit tonë në një dekadë e gjysmë. Për 15 vjet shtet Kosova nuk ka arritur të krijojë qëndrueshmëri ekonomike si rrjedhojë e dialogut dhe zhvillimeve në veri të vendit, ka thënë kryetari i Odës Ekonomike (OEK), Lulzim Rafuna. Kreu i OEK-ut thotë se investime, mirëqenie për qytetarët dhe siguri më të madhe për bizneset mund të ketë vetëm atëherë kur do të marrë fund dialogu me Serbinë me një marrëveshje finale. Rafuna ka kërkuar nga Qeveria e Kosovës të ketë në prioritet

zhvillimin ekonomik, njëkohësisht t'u dalë në krah bizneseve. Në 15-vjetorin e pavarësisë, Rafuna u ka bërë thirrje qytetarëve të konsumojnë sa më shumë prodhimet vendore "Made in Kosova", përta forcuar, siç ka thënë ai, ekonomini dhe mirëqenien e qytetarëve. "Ajo që kohë pas kohe ka shkaktuar një pasiguri, kanë qenë tensionet politike. Kur e them këtë e kam fjalën në veri të vendit. Prandaj, është shumë me rëndësi stabiliteti politik. E kishim rastin e fundit me mbylljen e rrugëve në veri. Kjo nuk ka qenë një pasqyrë e mirë për investitorët e huaj. Ne e kemi rastin kur bizneset tonë, për investime dhe zgjerimin e kapaciteteve

pezzulluar dërgimin e mallit ose lidhjen e kontravave derisa situa ta të qetësohet. Kështu që ne duhet të kemi një stabilitet më të madh. Edhe çështja e dialogut Kosovë - Serbi sa më shpejt që të përfundojë është në të mirën e ekonomisë", ka theksuar Rafuna. Ai ka theksuar se në momentin që merr fund çështja e dialogut, hapen mundësitet edhe për investime dhe biznesi ndihet më i sigurt. "Kështu që këto kanë qenë sfidat më të mëdha dhe shpresoj që në të ardhmen të mos ketë më pengesa dhe të ketë një stabilitet e mundësi më të madhe për bizneset tonë, për investime dhe zgjerimin e kapaciteteve

ekzistuese. Dhe kështu ekonomia të rritet duke ulur edhe normën e papunësisë dhe rritjen e mirëqenies sociale të qytetarëve", shton ai.

Megjithatë, kryetari i OEK-ut ka shprehur optimizëm se në vitet e ardhshme do të ketë më shumë zhvillim ekonomik. Po ashtu, ai ka theksuar se ka sinjale pozitive se këtë vit do të ketë rënje të inflacionit.

Rafuna ka theksuar se si odë janë të përkushtuar për promovimin e produkteve vendore. "Oda Ekonomike në dy muajt e fundit ka krijuar edhe Shoqatën e Prodhuvese për promovimin e produkteve tonë vendore. Po

ashtu u bëjmë me dije të gjithë qytetarëve se prodhimet vendore janë produkte kualitative. Çdo ditë i vizitoj prodhuesit tanë dhe jam lumtur që produktet e tyre kanë depërtuar në tregjet ndërkombëtare. Prodhimet vendore janë me standarde të larta dhe me çmime konkurruese. Kështu që thirrja ime është që të konsumohen sa më shumë produkte vendore, sepse në këtë mënyrë ne i ndihmojmë prodhimit vendor dhe kështu ulet papunësia dhe ngrihet mirëqenia e qytetarëve. Pra, t'i konsumojmë së pari produktet vendore, pastaj ato që importohen", ka pohuar Rafuna për "KP".

Si i zgjidhin arkeologët misteret e mijëra viteve më parë?

Autopsi, skanime të kompjuterizuara, analiza të gjurmëve të gishtërinjve, teste kimike dhe biologjike mbi materiale të të gjitha llojeve, të kryera nga ekspertë me veshje të bardha, që janë të gatshëm t'i vlerësojnë ato në detaje. Nuk po përshkruajmë skenën e një episodi të serialit "C.S.I", por punën e përditshme të arkeologëve, e cila është sot shumë e ngjashme me atë të agentëve policisë shkencore.

Pra ata janë të aftë të rindërtojnë historinë e njerëzve, kafshëve, bimëve dhe objekteve, shpeshherë duke iu përgjigjur pyjetjeve mijërvjeçare. Në realitet, bashkimi mes arkeologjisë dhe shkencës lindi pas Luftës së Dytë Botërore, kur figura e "guerarit të thesarit" u zëvendësua përfundimisht nga ajo e një profesionisti me aftësi ndërdisiplinore gjithnjë e më të mëdha.

"Pika e kthesës ndodhi në vitet 1960, kur në SHBA lindi e ashtuquajtura arkeologja e re ose "arkeologja procesuale". Ajo lëvizje mbështeti nevojën për një dialog me të gjitha shkencat, përfshirë matematikën dhe statistikën, në mënyrë që të ekstrapolohen të dhëna të dobishme për të analizuar më mirë gjetjet"- thotë Silvia Paleki, profesoreshë e metodologjive të kërkimit arkeologjik në Universitetin e

Xhenovas, Itali.

Me fjalë të tjera, arkeologja e re aplikon metodën eksperimentale tashmë të njojur dhe të përdorur në disiplinat shkencore. Për të rindërtuar sa më mirë të kaluarën, studiuesit duhet të jenë në gjendje të shtjellojnë teori të përgjithshme, që janë logjike dhe të verifikueshme, duke u mbështetur jo vetëm tek historia, por edhe në fusha të tjera.

Për shembull gjeologjia, botanika apo zoologjia, mund të na tregojnë se si ka evoluar marrëdhënia e të parëve tanë me zonën përreth. "Arkeozoologjia, ose më saktë disiplina që studion mbetjet e kafshëve të gjetura në sitet arkeologjike, është një nga specializimet që i përket plotësisht kësaj qasjeje të re.

Për shembull, duke analizuar moshën e therjes, gjininë dhe karakteristikat e tjera së kafshëve të gjetura në vendet arkeologjike, ne mund të kuptojmë më mirë zakonet e të ngrënët, ato kulturore dhe ekonomike të komuniteteve të tëra, duke qenë gjithashtu në gjendje që të matim mënyrën se si ka ndryshuar pasuria e njerëzve".

Ajo që i dha një shtysë të mëtejshme parimeve të arkeologjisë proceduriale ishte futja e një teknike hetimore revolucionare: ashtuquajtura

"metoda e karbonit 14" (apo radiokarbonit), falë së cilës është e mundur të përcaktohet me saktësi të madhe koha e objekteve të gjetura dhe të përbëra nga materiale organike, si jashtëqitjet e njerëzve dhe kafshëve, bimëve etj.

Në këtë proces përdoret një nga izotopet radioaktivë të karbonit (karboni 14), i pranishëm tek gjallesat, dhe që karakterizohet nga një shkallë konstante dhe e njojur e shpërbërjes. Sapo vdes një qenie e gjallë, pushon edhe thithja e këtij elementi, që më pas fillon procesin e dekompozimit "Meqë kemi mundësi të vlerësojmë sasinë e Karbonit 14 të pranishëm në një trup kur ai është gjallë, për të përcaktuar kohën e kaluar që nga vdekja e tij, është njëlloj si të kemi 'numëruar' sa sa atome janë ende të pranishme tek mbetjet e gjetura, duke gjurmuar kësisoj moshën e tij të saktë"- shpjegon Paleki.

Sot teknika e radiokarbonit na lejon të datojmë artefakte deri në 60 mijë vjet të vjetra, megjithatë zbulimi i tij nuk ka pasur në fillim lidhje me arkeologjinë. Gjithçka nisi nga studimet mbi fotosintezën, të kryera në vitin 1940 nga dy studiues të Universitetit Amerikan të Berklit, Martin Kamen dhe Sam Ruben, të cilët ishin të parët që vunë re radioaktivitetin karakteristik të

këtij elementi.

Disa vite më vonë, kimisti Uillard Libi i Universitetit të Çikagos, zhvilloi metodën e sotme dhe arriti të datoje saktësish fragmentin e një anijeje të lashtë egiptiane, mosha e së cilës tashmë dihej me siguri nga historianët. Në vitin 1960, Libi fitoi Çmimi Nobel për Kimi, dhe teknika e tij solli një revolucion të madh në kërkimet arkeologjike.

Një tjetër aleat i arkeologëve të sotëm është mjekësia, falë së cilës është shpesh e mundur të rindërtohen me saktësi shumë të madhe "të dhënët klinike" të burrave dhe grave që kanë jetuar mijëra vjet më parë. Në këtë rast, në skenë hyjnë paleopatologët, mjekë me aftësi arkeologjike (apo anasjelltas), të specializuar në studimin e sëmundjeve të së shkuarës.

Falë tyre ne mund të identifikojmë karakteristikat kryesore fizike të një të ndjeri dhe praninë e patologjive kur ai ishte gjallë. Ndër studimet më të famshme të tyre ka qenë natyrishët faraoni Tutankhamun (mijëvjeçari II Para Krishtit), mumja e të cilat, e gjetur në vitin 1925, i është nënshtruar me kalimin e kohës analizave të ndryshme mjekësore: rezet X, tomografi e kompjuterizuar dhe analiza e ADN-së.

Ato zbuluan se Tutankhamun ishte fryt i bashkimit midis faraonit Akhenaton dhe motrës

së tij, identiteti i së cilës nuk dihet ende me saktësi. Ndërkohq disa skanime CT zbuluan shkaqet e sëmundjeve të faraonit të ri, si çalimi, për shkak të sindromës Freiberg-Köhler. Po ashtu gjetën tek mumja një patogjen që shkaktonte një formë të rendë të malaries, e cila ishte ndoshta arsyja e vdekjes së tij.

"Në thelb, ne arkeologët përdorim të njëjtat metoda si mjekët dhe detektivët, duke u përpjekur të shpjegojmë shkaqet e ngjarjeve, në të cilat nuk kemi qenë vetë dëshmitarë. Ndaj nuk është rastësi që arkeologët bashkëpunojnë ndonjëherë me policinë shkencore dhe me institute prestigjioze të mjekësisë ligjore si Labanof, Laboratori i Antropologjisë Ligjore dhe Odontologjisë të Universitetit të Milans"- theksion Paleki.

Ndërkohq arkeologjia është shndërruar vitet e fundit edhe në një shkencë të teknologjisë së lartë, duke u mbështetur tek Inteligenca Artificiale. Një shembull është projektu ArchAIDE, i zhvilluar në vitin 2019 nga Universiteti i Pizzës, që lejon njojjen dhe datimin automatik të fragmenteve të qeramikës përmes një aplikacioni të veçantë të bazuar tek një teknologji engjashme me atë të njojjes së fytyrës. Pra hetimet mbi të kaluarën e njerëzimit nuk ndalen. Ka ende shumë për të zbuluar. / Focus-Bota.al

Në fillim ishte hudhra: Ekonomia e shpjeguar me ushqimin

Ha-Joon Chang

Që në zanafillën e kohës, qeniet njerëzore vuajtën në kaos dhe injorancë (që atëherë nuk kanëndryshuar shumë gjëra). Hwanoong, princi i mbretërisë qellore, zbriti në Tokë për të vizituar vendin ku ndodhet sot Koreja dhe themeloi Qytetin e Zotit. Brenda qytetit ai krijoj racën njerëzore, dhe i dha asaj ligjet dhe njohuritë mbi të bujqësinë, mjekësinë dhe artet. Një ditë Hwanoong-ut iu afroa një ari dhe një tigër. Ata kishin qenë dëshmitarë të asaj që ai kishte bërë, dhe duke parë se si kishte filluar të funksiononte bota, dëshironin të ndryshonin statusin e tyre dhe të bëhen në njerëz.

Hwanoong u premtoi atyre se – nëse shkonin në një shpellë, shmangnin rrezet e diellit dhehanin vetëm manul (hudhra) për 100 ditë – ai do t'i kthente në qenie njerëzore. Kafshët vendosën të ndiqnin udhëzimet dhe hynë në një shpellë shumë të thellë.

Por pas disa ditësh tigri u rebelua. "Kjo eshtë qesharake. Unë nuk mund të jetoj duke ngërënënjë bimë me erë të keqe dhe gjethë të hidhura. Po iki" – tha ai dhe u largua nga shpella. Arij rezistoi me dietën që iu

rekomandua, dhe pas 100 ditësh u shndërrua në një grua të bukur, Woong-nyeo (arusha).

Ajo u martua me Hwanoong dhe pati një djalë që u bë mbreti i parë i Koresë, Dan-Goon. Pra kombi im, Koreja, u themelua nga hudhra, dhe kjo eshtë më se e dukshme....Nëse e keni jetuar gjithë jetën mes atyre që janë të fiksuar pas hudhrave, mund të mos e kuptoni se sa hudhra jeni duke ngrënë.

Kjo eshtë ajo që më ndodhi në fundin e korrikut të vitit 1986, kur në moshën 22-vjeçare i hipë avionit nga Koreja për të shkuar dhe filluar studimet e mia në Universitetin e Kembrixhit....Trauma e parë që përfjetova kushte të bënte me ushqimin.

Në Kore më kishin paralajmëruar (nga librat, pasi pak koreanë kishin qenë atje vetë, se ushqimi në Britani nuk ishte më i miri i mundshëm). Por nuk e mendoja se do të ishte realisht aq i tmerrshëm...Kultura britanike e ushqimit në vitet 1980 ishte tepër konservatore. Britanikët nuk konsumin asgjë të panjohur. Ushqimi i konsideruar i huaj, shihej prej tyre me një skepticizëm thujse fetar dhe me një neveri të madhe. Përveç ushqimeve

kinezë, indiane dhe italiiane, të cilat ishin plotësisht të anglikanizuara dhe përgjithësisht me një cilësi të dobët, nuk kishte asnje kuzhinë alternative, përvëçse nëse shkoje në Soho apo në ndonjë zone tjeter të sofistikuar të Londrës.

Për mua, konservatorizmi britanik i ushqimit mishërohej në zinxhirin e dyqaneve "Pizzaland", që sot eshtë zhdukur ndërsa dikur dominante. Duke e kuptuar se pica mund të jetë "e huaj", menyja i joshta klientët me opsonin e një pice të mbushur me patate të skuquara. Natyrisht, si në të gjitha diskutimet mbi të huajt, ky qëndrim duket absurd kur analizohet sot.

Sot dreka e dashur e Krishlindjeve në Britani përbëhet nga gjeli i detit (si në Amerikën e Veriut), patatet (si në Peru), karotat (si në Afganistan) dhe lakrat e Brukselit (si në Belgjikë). Por kjo gjë nuk ka rëndësi. Asokohe britanikët nuk donin të kishin të bënë me të huajt. Nga të gjithë përbërësit "e huaj", armiku i tyre kombëtar dukej se ishte hudhra...Britania e sotme eshtë bërë një vend i mrekullueshëm për të ngrënë. Londra i ka të gjitha – donerin

dheqebapin turk, të lirë por me një shije të shkëlqyer, që mund të konsumohet dhe në orën 1 të mëngjesit, i përgatitur nga një shitës ambulant në rrugë; darkën japoneze kaiseki që për krasim eshtë shumë më e shtrenjtë; dhe gati çdo gjë tjeter.

Shijet variojnë nga gjellët koreane të veçanta dhe të pangatërrueshme në shije, deri tek gatimet polake plot kalori. Ju mund të zgjidhni midis kompleksitetit të pjatave peruanë – me rrënëjë ibrike, aziatike dhe inkaso, por edhe shijes së thjeshtë të biftekut argjentinas....

Që nga vitet 1980, ekonomia eshtë bërë si kulinaria britanike e para viteve 1990. Një traditë –ekonomia neoklasike – eshtë bërë i vetmi artikull në meny. Si të gjitha adresat e tjera, ajo ka pikat e saj të forta, por ka edhe kufizime serioze....Disa lexues mund të pyesin me të drejtë:Pse duhet të më interesojë mua, nëse një grup studiuesit kanë fituar një mentalitet mendje-ngushtë dhe angazhohen në një monokulturë intelektuale?

Përgjigja ime mund të fillojë nga vënia në dukje se vlerësimi i ekonomisë nuk i ngashëm për shembull me vlerësimin e

studimit të gjuhës norvegjeze apo identifikimin e planetëve të ngashëm me Tokën që ndodhen qindra vite drithë larg nga këtu. Ekonomia ka një ndikim të drejtpërdrejtë dhe shumë të madh mbi jetën tonë.

Të gjithë e dimë se teoritë ekonomike ndikojnë tek politikat qeveritare për taksat, shpenzimet sociale, normat e interesit dhe rregulloret e tregut të punës, të cilat nga ana e tyre ndikojnë tekkushtet tona ekonomike individuale, por edhe tek kushtet e punës, pagat dhe tarifat e rimburimit për shpenzimet tona, kreditë apo huatë studentore.

Por teoritë ekonomike diktojnë gjithashtu edhe perspektivën kolektive afatgjatë të një ekonomie, duke ndikuar tek politikat që përcaktojnë aftësinë e saj për t'u përfshirë në industri me një produktivitet të lartë, inovacion dhe një zhvillim të qëndrueshëm mjedisor. Por përtej kësaj: ekonomia nuk kufizohet vetëm në ndikimin e variablate ekonomike, si personale ashtu edhe kolektive. Prandaj duhet të ndryshojmë qasjen tonë.

Marrë nga libri "Ekonomia e ngërënnshme" i Ha-Joon Chang. / "Linkiesta" – Bota.al

Trepça fiton Kupën për meshkuj, Bashkimi për femra

Mitrovicë, 19 SHKURT - KB Trepça është fituese e Kupës së Kosovës, duke mbrojtur trofeun e fituar vitin e kaluar. Mitrovicasit në finale mundën Sigal Prishtinën me rezultat 74:66 (17:20, 24:20, 17:18, 16:8). Çereku i parë ishte tërësisht i barabartë, ku asnjëra skuadër nuk arrinte të shkëputet në rezultat dhe herë njëra kalonte në epërsi e herë tjetra, derisa përfundoi 17:20. Ngjashëm ishte edhe periuudha e dytë, që zhvillohej në atmosferë mbresëlënëse dhe me motiv të madh për fitore, derisa përfundoi 41:40. Edhe perioda e tretë ishte tërësisht e barabartë, duke bërë që gjithçka të vendoset në dhjetë minutat e fundit. E në minutat e fundit, mitrovicasit ishin më të

vëmendshëm, duke triumfuar 74:66. Medaljet i kanë ndarë kryetari i Komunës së Prishtinës, Përparim Rama, kryetari i Komunës së Rahovecit, Smajl Latifi, kryetari i Komunës së Mitrovicës, Bedri Hamza dhe

Valton Bilalli, anëtar i Bordit të FBK-së. MVP i Final 8 është shpallur Drilon Hajrizi, çmim të cilin ia kanë ndarë Sekretarja e Përgjithshme e FBK-së, Elvira Dushku, ndërsa trofeun Valdrin Haxiut ia dorëzoj kryetari i FBK-

së, Arben Fetahu. Bashkimi ka arritur ta mbrojë Kupën e Kosovës duke fituar ndaj Prishtinës me rezultat 94:72 (23:22, 19:16, 27:15, 25:19). Vajzat prishtinase e nisën më mirë çerekun e parë me seri 12:2, por në fund të çerekut të parë pas rikthimit të Bashkimit, në semafor shifrat ishin 23:22 në anën e Bashkimit. Periudha e dytë ishte më e barabartë për dy skuadrat, ku vajzat nga Prizreni shkuan në pushim me katër pikë diferencë, apo me rezultat 42:38. Periudha e tretë e takimit ishte tërësisht në anën e skuadrës prizrenase, që thelluan epërsinë në 69:53. Në dhjetë minutat e fundit nuk kishte dallim të madh dhe Bashkimi fitoi sërisht Kupën me rezultat 94:72. Medaljet për

vendin e parë i kanë ndarë, Elvira Dushku, Sekretare e Përgjithshme në Federatën e Basketbollit të Kosovës dhe ish basketbollistja e njohur Resmije Juniku. Ndërsa medaljet e argjendta i kanë ndarë Leart Hoxha, anëtar i bordit të FBK-së dhe Adriatik Rraci, Menaxher i Përfaqësueseve të Kosovës. Kryetari i Federatës së Basketbollit të Kosovës Arben Fetahu ka ndarë mirënjohje për gjyqtarët dhe vëzhguesin e ndeshjes, si dhe trofeun e MVP-së për Khadija Haywood. Kupën kapitës Aulona Muadri e dorëzoj Kryetari i Federatës së Basketbollit Arben Fetahu dhe zëvendësministrja e Kulturës, Rinisë dhe Sportit, Daulina Osmani.

Balkani vazhdon me fitore, Malisheva merr një pikë në Gjilan

Prishtinë, 19 shkurt - Kampioni në fuqi, Balkani, ka realizuar fitoren e dytë radhazi në stinorin pranveror, përkatësisht të 13-tën në këtë edicion në Albi Mall Superligë, duke ruajtur epërsinë prej tre pikësh në kreun e renditjes ndaj skuadrës rivale për titull, Dritës. Megjithatë, deri te fitorja para tifozëve të vet në kuadër të javës së 20-të, skuadra e Ilir Dajës vuajti goxha shumë përballë Drenicës. Në fakt, ishin kuqezinjtë e Skenderajt, ata që shënuan të parët, kur Bintou Koxy, realizoi në minutën e 8-të. Mirëpo, ashtu

sikurse një javë më parë, edhe këtë herë për fitoren e portokallezinje u përkujdes sulmuesi i shkathët, Albion Rrahmani, i cili fillimisht në minutën e 25-të barazoi shifrat, derisa në minutën e 88-të vulosi fitoren pas asistimit të Gripshit. Ndesha tjetër ndërmjet Gjilanit dhe Malishevës ka prodhuar gola, por jo edhe fitues. Pas një loje mjaft interesante në fund skuadrat janë ndarë baras, 2:2. Malisheva ishte dy herë në epërsi, por në të dyja rastet gjilanosit arritën të rikthehen. Për skuadrën mysafire

realizuan Ronald Sowale (18') dhe Bleart Tolaj (64'), derisa për Gjilanin golat i

shënuan Albert Dabiqaj (30') nga penaltia dhe Mevlan Zeka (80'), i cili dështoi nga pika e

bardhë, por topin e dëbuar nga portieri e dërgoi në rrjetë. I njëjtë futbollist në minutat shtesë realizoi nga afërsia me kokë, por goli u anulua nga VAR, pasi paraprakisht kishte pozitë jashtëloje. Gjilani edhe pas këtij barazoi vazhdon ta mbajë pozitën e tretë, me 29 pikë, derisa Malisheva renditet e tetë, me 20 pikë. Të shtunën janë zhvilluar tri ndeshjet e tjera, ku Drita ka fituar bindshëm ndaj Dukagjinit (5:1), Llapit ishte më i mirë se Trepça'89 (2:1), derisa Ferizaj mposhti Prishtinën (1:0). Ndeshet e javës së 21-të luhen në mesjavë.

Rahoveci fiton derbin me Prishtinën

PRISHTINË, 19 SHKURT - Rahoveci e ka fituar derbin e xhiros së 17-të të Superligës së Kosovës në hendball (meshkujt). Të dielën mbrëma, Rahoveci e mposhti Prishtinën në kryeqytet me rezultat 34:31. Ndesha ishte e fortë dhe shumë interesante. Në pjesën e parë në epërsi ishin herë njëra e herë skuadra tjetër. Vreshtarët u shkëputën deri në

tri gola në minutat e fundit. Në minutën e 44-t, Prishtina ia doli të barazojë rezultatin, ndërsa më pas kaloi në epërsi 23:22. Prishtina vazhdoi me lojë të mirë dhe u shkëput deri në tri gola (28:25), por mysafirët nuk u dorëzuan dhe ktheyen epërsinë, 30:29. Më pas krijuan edhe epërsi prej tri golave, 34:31 për fitore të madhe.

Marley Wallace Fernandes shkëlqeu me 11 gola. Shtatë i kishte Alban Haziri, por kontribut për fitore dhanë të gjithë lojtarët e Rahovecit. Te Prishtina më efikasi ishte Oltion Beshiri me 7 gola. 6 i kishte Sergio Barreto. Në ndeshjen tjetër të së dielës, Trepça fitoi ndaj Llapit në Podujevë me rezultat 48:24.

Barcelona e pagabueshme në La Liga

BARCELONË, 19 SHKURT - Gjithçka ka shkuar më së mirë për Barcelonën, në "Camp Nou", me "blaugranat" që kanë triumfuar me rezultatin e pastër 2-0, ndaj "diletantëve"

të Cadiz, në një përballje të vlefshme për kampionatin spanjoll të futbollit, La Liga. Dy gola që në fundin e pjesës së parë mjaftuan për të "hipotekuar" 3 pikët e radhës drejt titullit kampion.

Fillimisht Sergi Roberto në minutën e 43' dhe Robert Lewandowski vetëm 3 minuta më pas, mjaftuan për djemtë e Xavit, që të siguronin fitore. Fitore kjo, që i ngjit në kuotën e 59 pikëve,

8 më shumë se rivalët e Real Madrid në vendin e dytë. "Blaugranat" tashmë duhet të mendojnë për mbrëmjen e së enjtes, ku do të përballen me "djatjtë" e Manchester United, në "Old Trafford".

- Përpilon fletëpagesat dhe paguan detyrimet tatile fiskale, taksat komunale, kontributet pensionale, tatifit në burim dhe komunalive tjera;
- Kryen pagesa bankare;
- Kryen edhe punët dhe detyra tjera të përcaktuar nga ZFKTH;
- Për punën e tij/saj i përgjigjet KE dhe ZKFTH

Kualifikimet:

- Fakulteti Ekonomik
- Njohja e punës me kompjuter dhe programeve të kontabilitetit
- Bartësi i vendit të punës duhet të ketë së paku 1 vjet përvjetore pune në lëmin e njëjtë
- Të ketë aftësi të mira analitike.
- Të ketë aftësi organizative.

Dokumentacioni i kërkuar:

- CV-në;
- Dëshminë e Kualifikimit Profesional dhe të përvjetorës së punës
- Kopjen e Lejës së Njoftimit
- Dëshminë se nuk jeni nën hetime, jo më të vjetër se 6 muaj

V. Pozita: Përcjellës / Dispeqer**Numri i pozitave: 1 (një)****Kohëzgjatja e punës: 1 (një) vit me mundësi vazhdimi****Detyrat dhe përgjegjësit:**

- Përcjell linjat dhe hyrje daljet e autobusëve;
- Siguron që autobusët të ndalen në peronët e caktuar sipas rendit të udhëtimeve;
- Siguron që autobusët të parkohen në vendin e duhur;
- Kryen edhe punët dhe detyra tjera të përcaktuar nga Shefi Stacionit dhe KE;
- Për punën e tij i përgjigjet Udhëheqësit të Stacionit.

Kushtet për pjesmarrje: Kualifikimi dhe Aftësitë:

- Përgaditje e mesme shkollorë;
- 1 (një) vite përvjetore pune;
- Të mos jetë nën hetime për vepër penale;
- Shkathtësi në punë dhe njohja e punës me programe kompjuterike;

Dokumentacioni i kërkuar:

- Diploma mbi shkollimin.
- Dëshmi mbi përvjetorës së punës.
- Kopja e letërnjoftimit.
- Dëshminë se nuk jeni nën hetime, jo më të vjetër se 6 muaj;

Informata të përgjithshme:

- Të drejtë aplikimi për këtë konkurs kanë të gjithë qytetarët pa dallim.
- Ndërmarrja ofron mundësi të barabarta, inkurajon dhe promovon angazhimin e punëtorëve, pjestarë të të gjitha komuniteteve dhe gjinive të ndryshme.

Mënyra e aplikimit:

Aplikacioni për punësim tërhiqet në Zyrën e Shërbimit Juridik, kat. II, zyra nr.2.

Dorëzimi i aplikacionit bëhet në Zyrën e Shërbimit Juridik, kat. II, zyra nr.2 tek Stacioni i Autobusëve në Gjakovë, në pliko të myllur, çdo ditë pune, nga ora 08:00 deri në ora 16:00.

Konkursi është i hapur nga data 20.02.2023 – 06.03.2013.

Kandidatët të cilët konkurojnë duhet ta shënojnë saktë adresën e banimit dhe numrin e telefonit kontaktues, apo dhe e-mail adresën.

Vërejtje: Të caktet qartë titulli i vendit të punës. Aplikacionet e dorëzuar pas afatit të paraparë nuk pranohen, ndërsa aplikacionet e mangëta refuzohen.

Gjakovë, më 16.02.2023

>> SHPALLJE TË VOGLA <<

- Sabina Berisha nga Gjakova shpallo te pavlefshme dëfteat e kl. 10.11.12. të Gjimanxit "Hajdar Dushi".
- Mana Pervorfi Novosell e Ulët, shpallo te pavlefshme dëftesën e sh.f. "Engjull Jak Gjoni" Novosell e Ulët kk Gjakovë nga kl. I-VIII.
- All Star Sport Bar SH.P.K. shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit më nr. 811847394.
- Luljeta Qoqaj shpallo te pavlefshme deftesat e kl I - VIII shfmu "Lekë Dukagjini" Prizren.
- Ardit Gashi shpallo te pavlefshme certifikaten shmlt "11 Marsi" Prizren
- Onda Bilard&Bar SH.P.K. shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr. 811348631.
- Jonida Lulzim Haxhiajdhini nga Peja shpallo te pavlefshme diplomën e fakultetit të edukimit pran universitetit "Fehmi Agani" Gjakovë me nr. 408
- Liki&Abi SH.P.K. shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr. 811477589.
- Shahin Arifi shpallo te pavlefshme diplomën e SHMLT : Arkitekt Sinani (Ish Boris Kidric).
- Blerta Gjeloshi shpallo te pavlefshme dëftesën e shkollës filllore "Migjeni"
- Lutfi Hajra shpallo te pavlefshme diplomën e SHMLT " Arkitekt Sinani" (ish Boris Kidric).
- Xhevdet Brahimi shpallo te pavlefshme dëftesën e shkollës filllore "Jusuf Rexha".
- Mentor Bunjkau B.I shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr:81036429.
- Famous Club sh.p.k shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr : 810110114.
- Arbnor Rexhepi shpallo te pavlefshme dëftesat diplomën dhe certifikatën e maturës te SHMLT " Arkitekt Sinani".
- Berat Bajraktari shpallo te pavlefshme dëftesat e vitit I,II,III,IV dhe diplomën e SHMLT " Arkitekt Sinani".
- Shefki Azemi shpallo te pavlefshme certifikatën e lëshuar nga DTC me numër 366/18 Kursi Hidroinstalim-ujësjellës.
- Rafet Durmishi shpallo te pavlefshme diplomën e SHMLT" Arkitekt Sinani".
- Naser Hasani B.I shpallo te pavlefshme certifikatën e TVSH-së e numër 330043737.
- Mentor Rexhepi shpallo te pavlefshme dëftesat diplomën dhe certifikatën e SHMLM" Dr Xheladin Deda".
- Antigone Beka shpallo te pavlefshme dëftesat dhe diplomën e shkollës se mesme " Dr. Xheladin Deda".
- Vëllezërit Hysa SH.P.K. Dega Kosove shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr : 811324409.
- Sh.P.K Broja Market shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr : 810359209.
- Eskont L.L.C. shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr Unik Identifikues 810140335.
- Granit Sylejmani shpallo te pavlefshme diplomën e Gjimnazit "Sami Frashëri" Prishtinë.
- Ora Travel SH.P.K. shpallo te pavlefshme certifikatën e biznesit me nr. 811467168.
- Gabriell Prenkaj nga Gjakova shpallo te pavlefshme diplomën e Gjimnazit "Hajdar Dushi" Gjakovë.
- Nora Ahmeti nga Gjakova shpallo te pavlefshme dëftesën e kl I te sh.m. Mjekësise "Hysni Zajmi" Gjakovë.
- Jozef Tunprenkaj nga Gjakova shpallo te pavlefshme dëftesën e plotë shfmu "Don Shtjefen Kurti" Novosell e Epërme nga kl.I-V dhe VI-IX
- Lëshoj garsonjer me qira në lagjen Ulpiana kati i parë. Banesa është e mobiluar dhe i plotëson të gjitha kushtet për banim, preferohet për një qift apo tre studentë, mund të merret për kohë të shkurt apo të gjatë. Çmimi është 180 Euro. Tel: 044-812-875.
- Urgjentisht kërkoj një banesë me qera ne Prishtine. Banesa duhet të ketë 1 ose 2 dhoma gjumi e mobiluar ose bënë edhe e pa mobiluar. Çmimi prej: 200-250 €. Tel: 045-660-188
- Lëshoj lokalë më qira. Lokali është i pasitur më të gjitha kushtet përcjellëse. Lokali gjendet në lagjen e Boshnjakëve në Mitrovicë. Për informata më të hollësishme mund të na kontaktoni në këtë numër të telefonit:049-392-275

ROYAL CROWN
RC
cola

ANNOUNCING THE 2017 QUALITY & SALES AWARDS

Quality & Sales Award Recipients
[Listed in alphabetical order]

- ★ ARC Refreshments Corporation- Antipolo Philippines, Quality
- ★ Embotelladora Central S.A Paraguay, Quality
- ★ Fabrica de Bebidas Gaseosas Salvavidas S.A. Guatemala, Qualtiy
- ★ Fluidi Sh.p.k. Kosovo, Quality
- ★ Indústria e Comércio de Bebidas Funada Ltda Brazil, Quality
- ★ Interbrand S.A.L. Lebanon, Sales
- ★ Kofola ČeskoSlovensko a.s. Czech Republic, Quality
- ★ Obi Zulol CJSC Tajikistan, Quality
- ★ Partex Sales sales Beverages Ltd. Bangladesh, Quality
- ★ Soft Drinks Georgia Georgia, Sales

MEKA
HALAL FOOD

PASHTETË PULE

gluten free

100% mish pule

cilësi e garantuar

pa konservues